

og det norske folks moral og integritet ble hardt angrepet, men heller svakt verget.

Det hører med til kjensgjerningene at det militære nederlaget, Kongens og Regjeringens avreise og uttrekningen av de allierte tropper etterlot ikke så lite bitterhet og skuffelse hos mange norske i de første uker og måneder etter 10. juni. De la ikke skjul på sine følelser.³ De tyske propagandaledere i Norge fikk dermed gode kort på hånden. De søkte på ordre fra Berlin bevisst og systematisk å øke denne misnøyen ved å sverte britene og regjeringen Nygaardsvold.⁴

Det har vært hevdet at sommeren 1940 hadde tyskerne i Norge sin besøkelsetid, men at de ledende ikke kjente denne og ved sin oppreden forspilte den enestående sjanse de hadde til å vinne det norske folk for Tysklands sak. Det var den tilsynelatende sterke defeatismen i hovedstaden i de første okkupasjonsmånedene som ble tatt til inntekt for denne oppfatningen. Dersom tyskerne hadde forstått å utnytte denne gunstige situasjon, ville utviklingen ha fått et helt annet forløp, heter det. Admiral Boehm, en tid sjef for den tyske Kriegsmarine i Norge, hørte til dem som hevdet et slikt syn. En annen tysker, Dr. Ulrich Noack, var av samme mening. Tyskerne hadde sommeren 1940 etter hans påstand «en verdenshistorisk anledning» til å vise politisk modenhet, takt og klok menneskebehandling. Kunne de gjennomføre dette i Norge, da hadde de løst det européiske problem til sin egen fordel, sa han.⁵

Disse påstander skal ikke oppholde oss her. Faktum er imidlertid at der Führer selv hadde ytret ønske om å påvirke nordmennene. «Sie werden mir keine grössere Freude machen, als wenn Sie mir dieses Volk zu Freunden machen,» skal han ifølge fleres utsagn ha sagt til Gauleiter Josef Terboven⁶ dagen før denne 21. april 1940 fløy til Norge for å etablere seg som Reichskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete. Men hverken han eller der Wehrmachtbefehlshaber Norwegen, generaloberst Nikolaus von Falkenhorst, var innstillet på ettergivenhet om de merket motstand mot gjennomføringen av de oppgaver de var satt til å løse i Norge. For Terboven var det sommeren 1940 om å gjøre snarest å få etablert et okkupasjonsstyre. Der Führer hadde gitt ham en frist til å finne en løsning.⁷ For von Falkenhorst var det sommeren 1940 makt-påliggende snarest mulig å stille hele det norske området under full militær kontroll og avvæbne alle norske styrker. Det gjaldt å befeste og bemanne alle viktige posisjoner for å gjennomføre «Weserübung» fullt ut. Das Oberkommando der Wehrmacht hadde måttet stille andre og viktige militære operasjoner i bero i påvente av Norges-aksjonen.

Det gjaldt å med andre

Terboven yrkessoldat. stedet for å nordmenn henvendelse mandotone «von oben l gerte. I en in Norwegen nordmenn skyld i at T slik, så «ble. militärischer nok fiendtl baktalere. I tvilsom. Me

von Falkenhorst silkehansker fødselsdag so Det var i so sin kommen hånd til det Men, la ha svakheter. Bl treffe Norg Dr. Ulrich henvendt, se så dårlig?»¹

Den tyske overfor nord tember meg «auf Kriegs overfor de l nordmenn tid snart fo hadde mer gjorde etter